

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Evy Pechové a soudců Mgr. Milana Taubera a Mgr. Gabriely Bašné v právní věci žalobce: **J. S.**, bytem X, zastoupen Mgr. Markétou Švambergovou, advokátkou, se sídlem Prvního Pluku 320/17, Praha 8, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí ministra vnitra ze dne 24. 9. 2013, č. j. KM-90-5/PK-2013,

t a k t o :

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I.
Základ sporu

Ministr vnitra rozhodnutím ze dne 24. 9. 2013, č. j. KM-90-5/PK-2013, zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 5. 2013, č. j. OSZ-147606/D-Br-2013, kterým žalovaný dle § 157 písm. d) zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů (dále jen „služební zákon“), nepřiznal žalobci výsluhový příspěvek.

Žalovaný vycházel ze skutečnosti, že žalobce byl propuštěn ze služebního poměru příslušníka Policie České republiky dle § 42 odst. 1 písm. m) služebního zákona dne 25. 12. 2009. Jelikož v době skončení služebního poměru bylo proti žalobci vedeno trestní stíhání a trestní řízení bylo ukončeno pravomocným rozsudkem, kterým byl žalobce uznán

vinným a odsouzen za spáchání úmyslného trestného činu, nesplňoval žalobce podmínky pro přiznání výsluhového příspěvku. Podmínky nároku na výsluhový příspěvek stanovené v § 157 písm. d) služebního zákona se posuzují ke dni skončení služebního poměru, popřípadě ke dni pravomocného skončení trestního řízení, což byl v případě žalobce nejdříve den 20. 6. 2012. Ačkoli žalobce doložil usnesení Okresního soudu v Příbrami ze dne 15. 1. 2013, č. j. 4 T 25/2009-904, podle něhož byl účasten amnestie prezidenta republiky ze dne 1. 1. 2013, nemohla mít amnestie podle žalovaného retroaktivní účinek při posuzování nároku na výsluhový příspěvek.

Ministr dodal, že přijatý výklad odpovídá i účelu právní úpravy, aby výhody spojené s ukončením služebního poměru nebyly přiznány osobám, které se v době trvání služebního poměru dopustily jednání, které se s řádným výkonem služby neslučuje a jež ohrožuje dobrou pověst bezpečnostního sboru. Závěrem podpůrně odkázal i na § 14 odst. 3 služebního zákona, podle něhož amnestie prezidenta republiky nemá vliv na posuzování bezúhonnosti.

II.

Obsah žaloby a vyjádření žalovaného

Žalobou podanou dne 28. 11. 2013 u zdejšího soudu napadl žalobce nadepsané rozhodnutí ministra. Žalobce nesouhlasí s názorem žalovaného, že podmínky nároku na výsluhový příspěvek dle § 157 písm. d) služebního zákona se posuzují ke dni propuštění ze služebního poměru, popřípadě ke dni, kdy bylo pravomocně ukončeno trestní řízení.

Žalobce se domnívá, že na jeho případ lze aplikovat amnestii prezidenta republiky ze dne 1. 1. 2013, neboť jí byl žalobci prominut trest odnětí svobody uložený rozsudkem Okresního soudu Příbram ze dne 20. 3. 2012, č. j. 4 T 25/2009-796, ve spojení s rozsudkem Krajského soudu v Praze ze dne 20. 6. 2012, č. j. 12 To 244/2012-843. Napadené odůvodnění není dostatečně konkrétní a není v něm uvedeno, na základě jakých skutečností dospěl ministr k závěru, že rozhodnutí o amnestii nelze aplikovat. Žalobce dále uvádí, že žádost o výsluhový příspěvek podal ke dni 21. 3. 2013, kdy mu byl trest již prominut amnestií a na žalobce musí být nahlíženo jako na osobu netrestanou. Ani z § 157 ani z § 42 služebního zákona nevyplývá, že by se nemělo přihlížet k zahlazení odsouzení podle zvláštního právního předpisu, jak to například uvádí § 14 odst. 3 služebního zákona.

Žalobce proto navrhuje, aby soud napadené rozhodnutí zrušil, věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení a žalobci přiznal právo na náhradu nákladů řízení.

Ve vyjádření ze dne 20. 1. 2014, č. j. MV-160945-7/P-2013, žalovaný uvádí, že v době skončení služebního poměru ke dni 25. 12. 2009 bylo proti žalobci vedeno trestní řízení pro úmyslný trestný čin, které bylo skončeno rozsudkem Krajského soudu v Praze ze dne 20. 6. 2012, č. j. 12 To 244/2012-843, jenž nabyl právní moci dne 20. 6. 2012. Podmínky nároku na výsluhový příspěvek stanovené v § 157 písm. d) služebního zákona se posuzují ke dni propuštění ze služebního poměru, popřípadě ke dni pravomocného ukončení trestního řízení, což je v případě žalobce 20. 6. 2012.

Podle názoru žalovaného nemá rozhodnutí o amnestii ze dne 1. 1. 2013 retroaktivní účinky, neboť nezpůsobilost žalobce k přiznání výsluhového příspěvku nastala právní mocí odsuzujícího rozsudku dne 20. 6. 2012 a trvá i nadále. Přiznání příspěvku v takových případech, kdy příslušník skončí služební poměr na vlastní žádost, by odporovalo účelu zákona.

Žalovaný odkazuje podpůrně na § 14 odst. 3 služebního zákona a na skutečnost, že pokud by žalobce sám nepožádal o propuštění ze služebního poměru, byl by propuštěn dle § 42 odst. 1 písm. d) služebního zákona, čímž by rovněž byla dána výluka z přiznání výsluhového příspěvku dle § 157 písm. c) téhož zákona. Žalovaný srovnává analogicky případ žalobce s principem, že kdo se dopustí úmyslného trestného činu proti zůstaviteli a jeho rodině, je vyloučen z dědictví, v čemž odkazuje na rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 21 Cdo 2537/2010. Žalovaný proto navrhuje, aby soud žalobu zamítl.

Ve sdělení ze dne 6. 9. 2017, č. j. MV-160945-11/P-2013, žalovaný poukázal na existenci judikatury správních soudů, zejména na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 2. 2016, č. j. 10 As 237/2015-37, kterou je možné vztáhnout i k nyní posuzovanému případu.

III. Posouzení žaloby

Městský soud v Praze přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí v rozsahu uplatněných žalobních bodů, jimiž je vázán [§ 75 odst. 2 věta první zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“)], a vycházel přitom ze skutkového i právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.).

Dne 13. 10. 2017 proběhlo u zdejšího soudu jednání, při němž obě strany setrvaly na svých dosavadních návrzích i argumentech.

Žaloba není důvodná.

Ze správních spisů zjistil soud tyto podstatné skutečnosti:

Usnesením ze dne 8. 9. 2008, č. j. SV 16/2008, zahájilo Okresní státní zastupitelství Praha-východ trestní stíhání žalobce pro trestné činy vydírání, omezování osobní svobody a ublížení na zdraví.

Rozhodnutím ředitele Policie České republiky útvaru pro ochranu prezidenta ČR ochranné služby ze dne 11. 11. 2009, č. 389/2009, byl žalobce propuštěn na základě své žádosti ze dne 26. 10. 2009 dle § 42 odst. 1 písm. m) služebního zákona ze služebního poměru dle § 42 odst. 5 písm. c) téhož zákona ke dni 25. 12. 2009.

Podle rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 20. 6. 2012, č. j. 12To 244/2012-843, který nabyl právní moci dne 20. 6. 2012, se odvolací soud ztotožnil se závěry

rozsudku Okresního soudu v Příbrami ze dne 20. 3. 2012, č. j. 4T 25/2009-796, že se žalobce dopustil mezi dny 13. 2. 2008 a 14. 2. 2008 úmyslně trestných činů vydírání a ublížení na zdraví, pročež byl odsouzen k úhrnnému trestu odnětí svobody v délce dvou let, jehož výkon se odložil na zkušební dobu tří let.

Usnesením ze dne 15. 1. 2013, č. j. 4T 25/2009-904, rozhodl Okresní soud v Příbrami, že žalobce je podle rozhodnutí prezidenta republiky ze dne 1. 1. 2013 o amnestii účasten této amnestie. Proto mu byl prominut trest a jeho odsouzení bylo zahlazeno.

Žádostí podanou dne 23. 4. 2013 požádal žalobce o výsluhový příspěvek a v doplnění žádosti podaném dne 19. 4. 2013 požádal žalobce o přiznání výluhového příspěvku zpětně od 26. 12. 2009, tedy ode dne následujícího po dni skončení služebního poměru.

Předmětem sporu je posouzení právní otázky, zda žalobce mohl v důsledku amnestie prezidenta republiky ze dne 1. 1. 2013 splňovat podmínky pro přiznání výluhového příspěvku dle § 157 služebního zákona.

Podle § 42 odst. 1 písm. m) služebního zákona „[p]říslušník musí být propuštěn, jestliže požádal o propuštění“.

Podle § 157 písm. d) služebního zákona „[b]ývalý příslušník, který vykonával službu alespoň po dobu 15 let, má nárok na výsluhový příspěvek; to neplatí, jestliže jeho služební poměr skončil propuštěním podle § 42 odst. 1 písm. m) a je proti němu vedeno trestní řízení pro trestný čin spáchaný úmyslně a následně je za něj pravomocně odsouzen nebo bylo pravomocně rozhodnuto o podmíněném zastavení jeho trestního stíhání nebo bylo pravomocně schváleno narovnání nebo bylo pravomocně rozhodnuto o podmíněném odložení návrhu na potrestání.“

Podle čl. IV. odst. 1 písm. b) rozhodnutí o amnestii č. 1/2013 Sb. prezident republiky prominul podmíněně odložené tresty odnětí svobody pravomocně uložené před 1. 1. 2013 osobám, kterým byl trest uložen ve výměře nepřevyšující dva roky.

Podle čl. IV. odst. 3 rozhodnutí o amnestii se na osoby, kterým se promíjí trest podle odstavců 1 a 2, hledí, jako by odsouzeny nebyly.

Soud předně nesouhlasí s žalobcem, že by napadená rozhodnutí nebyla dostatečně konkrétní a že by neobsahovala skutečnosti, na základě kterých správní orgány rozhodovaly. Soud konstatuje, že předmětem sporu je výlučně právní otázka, jejíž zodpovězení nevyžaduje dokazování nebo dokládání dalších skutečností. Z obou rozhodnutí správních orgánů je přitom jasné, proč žalobci nebyl výsluhový příspěvek přiznán.

Soud považuje dále za vhodné se vyjádřit k povaze výluhového příspěvku podle služebního zákona. Výsluhový příspěvek je výsluhovým nárokem bývalých příslušníků bezpečnostního sboru, jestliže vykonávali službu alespoň po dobu 15 let a jejich služební

poměr neskončil propuštěním podle jednoho z důvodů uvedených v § 157 služebního zákona (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 7. 2014, č. j. 6 As 102/2014-39; všechna rozhodnutí správních soudů jsou dostupná na: www.nssoud.cz). Funkce výsluhového příspěvku je podle nálezu Ústavního soudu ze dne 28. 2. 1996, sp. zn. Pl. ÚS 9/95, následující: „[p]říspěvek za službu i výsluhový příspěvek jsou koncipovány v právním řádu ČR spolu s jinými dávkami jako určitá kompenzace práce vykonávané ve ztížených podmínkách a za určitých osobních omezeních, vyplývajících z charakteru práce v ozbrojených složkách státu. Náleží všem, kteří splnili zákonem stanovené podmínky. Jsou součástí systému dávek sociálního charakteru souvisejících s ukončením služebního poměru“.

Soud neshledal opodstatněnou námitku žalobce spočívající v nesprávném právním posouzení jeho nároku na služební příspěvek dle čl. IV odst. 1 písm. b) rozhodnutí o amnestii. Z čl. IV. rozhodnutí o amnestii vyplývá, že v případě vybraných podmíněně odložených trestů odnětí svobody došlo nejen k prominutí dosud nevykonaných trestů (tzv. *agraciace*), nýbrž i k prominutí následků odsouzení (tzv. *rehabilitace*). Rehabilitační rozhodnutí prezidenta republiky má na odstranění právních důsledků odsouzení stejný vliv jako zahrazení odsouzení na základě rozhodnutí soudu. Právní účinky amnestie je nutno vztahovat ke dni jejího vyhlášení, tedy zde ke dni 1. 1. 2013, neboť tyto účinky jsou konstituovány již rozhodnutím prezidenta republiky; následné rozhodnutí soudu o použití amnestie podle § 368 zákona č. 141/1961 Sb., trestní řád, má pouze deklaratorní povahu.

V souladu s usnesením Okresního soudu v Příbrami ze dne 15. 1. 2013, č. j. 4T 25/2009-904, se na žalobce ode dne účinnosti rozhodnutí o amnestii, tedy ode dne 1. 1. 2013, hledí jako by nebyl odsouzen rozsudkem Okresního soudu v Příbrami ze dne 20. 3. 2012, č. j. 4T 25/2009-796, ve spojení s rozsudkem Krajského soudu v Praze ze dne 20. 6. 2012, č. j. 12To 244/2012-843. Pokud žalobce požadoval dne 23. 4. 2013 přiznání výsluhového příspěvku zpětně ke dni 26. 12. 2009, směřoval jeho požadavek do doby, po kterou na něj ještě nebylo možné hledět jako by nebyl odsouzen. Soud se zcela ztotožnil s názorem žalovaného, že žalobce okamžikem nabytí právní moci odsuzujícího rozsudku dne 20. 6. 2012, tedy před účinností rozhodnutí o amnestii, pozbyl nárok bývalého příslušníka bezpečnostního sboru na výsluhový příspěvek, neboť k tomuto rozhodnému dni pro jeho přiznání nesplnil zákonem stanovené podmínky dle § 157 písm. d) služebního zákona.

Soud nad rámec výše uvedeného dodává, že teleologický výklad výluky v § 157 za středníkem služebního zákona nepřipouští, aby v jednotlivých variantách skončení služebního poměru [písmena a) až d)] docházelo k rozdílným výsledkům při posuzování, zda má příslušník nárok na výsluhový příspěvek. Smyslem dané výluky je vyloučit přiznání výsluhového příspěvku bývalým příslušníkům v těch případech, kdy příslušník spáchal úmyslný trestný čin za dobu svého působení v bezpečnostním sboru, za který by byl nebo je odsouzen, a to nehlédě na detaily procesního vyústění trestního řízení nebo řízení o propuštění ze služebního poměru.

Pokud by byl příslušník propuštěn ze služebního poměru na základě rozhodnutí služebního funkcionáře dle § 42 odst. 1 písm. a) služebního zákona pro spáchání úmyslného trestného činu, rozhodnou skutečností, která by sama o sobě zakládala dle § 157 písm. a) služebního zákona výlukou pro přiznání výsluhového příspěvku, by byla

existence rozhodnutí o propuštění. Následné zahlazení trestné činnosti do budoucnosti (*pro futuro*) by přitom nemohlo nic změnit na existenci rozhodnutí o propuštění, které by vylučovalo přiznání výsluhového příspěvku. V případě výluky § 157 písm. d) služebního zákona se situace liší od předchozího případu jen tím, že služební poměr skončil na základě žádosti příslušníka, ačkoli v obou případech je základním motivem propuštění trestná činnost příslušníka bezpečnostního sboru.

Soud v kontextu těchto úvah odkazuje na interpretační maximu, že „[j]azykový výklad představuje pouze prvotní přiblížení se k aplikované právní normě. Je pouze východiskem pro objasnění a ujasnění si jejího smyslu a účelu (k čemuž slouží i řada dalších postupů, jako logický a systematický výklad, výklad *e ratione legis* atd.). Mechanická aplikace abstrahující, resp. neuvědomující si, a to buď úmyslně, nebo v důsledku nevzdělanosti, smysl a účel právní normy, činí z práva nástroj odcizení a absurdity“ (např. nález Ústavního soudu ze dne 17. 12. 1997, sp. zn. Pl. ÚS 33/97, č. 30/1998 Sb.). Popsaná absurdita by byla založena tím, pokud by se příslušník, který se dopustil trestného činu a byl propuštěn na základě vlastní žádosti dle § 42 odst. 1 písm. m) služebního zákona, mohl po zahlazení odsouzení později domoci výsluhového příspěvku, ačkoli pro příslušníka propuštěného dle § 42 odst. 1 písm. a) téhož zákona je tato možnost z titulu samotného aktu propuštění vyloučena. Pokud by soud přijal žalobcem tvrzený výklad, popřel by základní smysl § 157 služebního zákona, že není přijatelné, aby byli prostřednictvím výsluh bonifikováni ti bývalí příslušníci bezpečnostních sborů, kterým jejich společensky odpovědné postavení nebránilo během služebního poměru v páchání úmyslné trestné činnosti. Rovněž by takový výklad učinil § 157 větou za středníkem služebního zákona částečně obsoletní, protože příslušník by vždy mohl po spáchání trestné činnosti takticky ukončit služební poměr na základě své žádosti, počkat na zahlazení odsouzení a následně požádat o výsluhový příspěvek. I z těchto důvodů soud považuje rozhodnutí správních orgánů obou stupňů za správná.

Závěrem je třeba konstatovat, že poukaz žalovaného na rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 21 Cdo 2537/2010 nepovažuje zdejší soud za přílehlavý, jelikož pojem dědická nezpůsobilost dle § 469 zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, nevázal její posouzení na skutečnost, zda byl pachatel za úmyslný trestný čin proti zůstaviteli odsouzen či nikoli. Postačovalo, že se dotyčný dopustil úmyslného trestného činu proti zůstaviteli. Avšak v posuzovaném případě dle § 157 písm. d) služebního zákona musí být splněna zákonná podmínka spočívající v pravomocném odsouzení bývalého příslušníka za trestný čin spáchaný úmyslně.

Soud proto uzavírá, že napadené rozhodnutí bylo vydáno v souladu se zákonem. Žalovaný rozhodnutí o amnestii respektoval a správně vyložil, z jakého důvodu v daném případě nebylo možné přistoupit k jeho aplikaci. Výše uvedené závěry zdejšího soudu přitom vycházejí i z judikatury Nejvyššího správního soudu, konkrétně z rozsudku ze dne 24. 2. 2016, č. j. 10 As 237/2015-37, č. 3402/2016 Sb. NSS, podle kterého příslušníkovi bezpečnostního sboru, jehož služební poměr skončil propuštěním na žádost v době, kdy proti němu bylo vedeno trestní řízení pro trestný čin spáchaný úmyslně a následně byl za něj pravomocně odsouzen, nevzniká nárok na výsluhový příspěvek ani tehdy, byl-li později v důsledku amnestie prezidenta republiky jeho trest odpuštěn a odsouzení zahlazeno.

IV.

Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

Na základě shora uvedeného soud dospěl k závěru, že žaloba není důvodná, a proto ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.

O nákladech řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož má účastník, jenž měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Ve věci měl plný úspěch žalovaný, avšak žalovanému v řízení žádné náklady nad rámec jeho běžných činností nevznikly. Soud proto rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů tohoto řízení.

P o u č e n í: Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 13. října 2017

JUDr. Eva Pechová, v.r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
S. K.